

In vroegere jaren kwam ik geregeld over den zeedijk bij Wemeldinge in Zeeland, waar ik dan, steeds in Augustus, *C. edusa* zag vliegen; destijds was ik echter niet in de gelegenheid, mijne aandacht er speciaal aan te wijden. Toch ving ik er eenmaal een ♂, en wel op 7 Augustus 1908.

Als merkwaardigheid zij nog vermeld, dat ik op 30 October 1908, een zeer warmen, echt zomerschen dag, bij Bergen op Zoom een ♀ ving.

Al de exemplaren, die ik gedurende vele jaren zag en verzamelde, maakten op mij niet den indruk, alsof zij eene groote reis achter den rug hadden, zoodat deze zich wel in Nederland ontwikkeld zullen hebben. Voor zoover ik weet, heb ik nog nooit een exemplaar van *Colias edusa* in de maanden Mei, Juni of Juli waargenomen.

Velp, (G.), November 1928. P. J. VAN DEN BERGH LzII.

Wespenjaren.

Aangezien het niet van belang ontbloomt is, na te gaan, welke jaren zoogenaamde „Wespenjaren” zijn, dus jaren, waarin soorten van het genus *Vespa* in zeer grooten getale voorkomen, zóó, dat menschen en dieren er bepaald veel last van ondervinden, ja, dat er merkbare schade door deze dieren wordt veroorzaakt, heb ik in 1928, evenals in meerdere voorafgaande jaren, mijne aandacht aan dit probleem gewijd. Ook vooral om na te gaan, of er verband te vinden is tusschen het veelvuldig voorkomen van wespen en andere verschijnselen. Nu zag het er in 1928 eerst uit, alsof het aantal wespen het normale niet zou overschrijden, maar in den nazomer vermeerderde het aantal hier in mijne omgeving aanzienlijk, zoodat b.v. aan sommige vruchtensoorten, vooral aan peren, niet onbelangrijke schade veroorzaakt werd.

Alvorens nu eenige gevolgtrekkingen te maken, zou ik aan de lezers der Ent. Ber., voor zoo verre zij iets omtrent de veelvuldigheid van wespen in hunne omgeving hebben waargenomen, willen verzoeken, mij daarvan in kennis te stellen, opdat ik van veler observaties op dit gebied één geheel kunne maken.

Schovenhorst, Putten (G),
November 1928.

J. TH. OUDEMANS.